

Ukiuqtaqtumi Avatiqaqatigiinnngniq Ihivriunniq Queen Maud Kangirhuani Tingmiat Manningillu Pivittailimalvingit, Nunavut: Ihivriunniq

Ihivriuqtilluanguyuuq:

Taaktiuyuuq. Ray Alisauskas, Ihivriunniq Hunavaluknik Ihivriuqtiuyuuq

Nutaanguqtunik Ikayuqtuuq:

Dana Kellett, Uumayunik Ihivriuqtauyunik Ayuittiarhimayuuq

Science and Technology Branch, Environment Canada

115 Perimeter Road

Saskatoon, Saskatchewan S7N 0X4

Ihivriuqhimmaarhimayuuq amihuunikkut avatinganik avatiqaqatigiinnnginnganiklu ukiuqtaqtumiutat pikiutaqaqhimayut imarmiutat tingmiat, ikikliyuumitqiyauyut kihimi kanguit, Ross-ngit, ukuatlu nivyaagtut uluagulliit, Qingaliit aahanngiitlu, pipkaiyut atauhirmi ukiumi Queen Maud Kangirhuani Tingmiat Manningillu Pivittailimalvingit 1991mit. Ihivriulluarviginiaqtaa uumani Karrak Tahiq, tamna tahiq atauhiuyuuq angitqiyauyuuq ilihimalluanguyuuq kanguit unalu Ross-ngit uluagulliit ivavilluanguyuuq Tingmiat Manningillu pivittailimalvingani, itqarhaqhimayuuq 1.1 milianguyut Tingmiat 2009mi. Ukiuq tamaat, amihuuningit tamarmik qulaani hamna uqaqhimayut tingmiat ivayut talvani itqarhaqhimayuuq, uukuutigiyauniq piyuuq amihuuningit ilihaini qanuqtut pivaktut, ukunatat tigumininnganut aktikkulaanga, mannikmit innukpaktuuq, pikiutarmi itjutinga tuquhimaittumik, tinguamit tingmianguqhunilu pitjutinga tuquhimaittumik. Hapkuat aktikkulaangit ikayuutauqpiaqtut naunaipkaigiami munarinikkut ihumaalutigiyauyut angunahuarhimayunik tingmiat, tamarmik Kaanatami tamainnilu nunaryuaptikni North America-mi. Talvanngalu, ihumaalutigiyauyuuq pipkaitjutauyuuq ivavikninnganik avatiptiknik ihivriunnganik, ukunatat spring ihuaqtumik aturningit, anurininganut, hilakput, anurininnganutlu qanuritaakhaanganik, mikkanuallu uumayut maamaktitiyut amihuuningit, munariyauyut taimaa naunairiami atauhiqmi ukiumi aallatqiiningit tirinngualiuriani. Aatjikutaanik ihivriunniq ukuninnga tirigannianut ihivriuqtauliqtullu, ukunaniklu akhuuqpallaarnaittumik ihivriunniq tingmiat, ukunatat kapihiliktut iqaluit unalu qingnarivyaktumik hungayaaqtumik kalalik nauyat, imitqutailat, ukuatlu qarhauq. Qunngiaqtumik naunaitkutaliurni ukuninnga akhat, amaqput, qalviillu titiqqamut iliuraitauyut naunaitkutikhanik.

Ihivriuqvik igluit, piliurhimayuuq 1991mi, ittuq ihivriuqvilluangani uumani Karrak Tahiq (67° 14' 14" Tununngani unalu 100° 15' 33" Uataani). Piqaqtuuq tallimanik palaiwunmik igluqpat aktikkulaaqtaqtunit umannga 8x12' uumunnga 20x20', inuqarhutik 4mit-10mut inuknik atauhirmi ukiumi uumani 10 May uumunnga 15 Aagasi, atauttimut piyuuq 5 hannat 50nik inuknik ublunik atauhiqmi ukiumi. As part of the successful application to the Ukiuqtaqtumi Aulapkaitjutikhanginnik Manikharvikhaq (Havauhikhaq: Ukiuqtaqtumi Tingmiat Manningillu Pivittailimalvik Ihivriunniq Pitjutingit), igluqpiliurahruttugut 12x16' igluqpat nayugakhangit umani ittuq 15 kilaamatamik qitiqqauyuuq tununngani uataanit Karrak Tahingani Ihivriunniq Igluqpangani, ittuq 67° 21' 09" Tununngani unalu 100° 20' 59" Uataani. Qakunngurmat, tingmiat amigaiqtut ivavingillu hiamitirniit Tingmianik nuutiqtiliqtut qitiqqauyumut tununngani uataanut,

unalu Karrak Tahiq Ihivriunqniq Igluqpanga iliqtuq uumani tingmiaqarivinga kiklingani. Amigailirninnganut, amigaittut avikturhimayut ayurnarhiliqtuq tikigiami pihukluni, tamnalugluqpiliurumayanga ikayuutiniaqtuq ayurnaittumik tikigiami amigaittunut tingmiaqarninnganut.

Tikiinariaqninnga ihivriuvikmut tingmitikkuurumi, ihuarhaqhimagayut iharuanga (tuin aatakkut) halikaaptakkulluuniit, halikaaptakkuurnaqqat. Halikaaptat atuqtauvaktut ihivriunahualiraangat Tingmianik Manningillu Pivittailimalvik, ilaanittauq agyariamikni talvani havaktukhat ungahiktunut havakviuyut tingmiaqalikmut. Sikiituuniktauq atuqhutik ihivriurahualihaaraangata, tikitinnagit uluagulliit. Mikiut qayat piqaqtut 16nik huas pauwaqaqtunik ingniqutinik qayallu atuqtauyut ikaarutikhaq Karrak Tahinganut, qanittunnuanganullu una Adventure Tahinganut. Atulluaqtauyug ihivriurarahuaangamik, kihimi, pihukhutik.

Imaq atuqtauyug atulluaqtakhanginnik, atulluayuittut ikitqiyauyug 20 kaalanik atahiqmi ublungani. Qingnarivyaktuq imannga kuviyauvaktuq nunamut kuviplugu, 1 hannat miitamik qanitqiyanganit imaqquktugaangat naunaitkutinganit. Iqqakuvalungit ikualaaqtitauvaktuq. Iqqakut ariyangillu ikualaariniqmit hauplugu ilurhakmut, 1 hannat miitamik qanitqiyanganit imaqquktugaangat naunaitkutigiyanganit. Hikuliat, havigalliitl, aallatlu ikualaalimaittut iqqakut agyaqtauyug Iqaluktuutiamut, Nunavunmi igitaugiamiknik.